REGLUGERÐ

um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk

I. KAFLI
Tekjur og framlög.

1. gr.

Tekjur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk.

Tekjur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk eru eftirfarandi og skulu þær renna í sérstaka deild innan sjóðsins:

a. Hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars er nemur 1,44%.
b. Framlag úr ríkissjóði er nemur 0,235% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs.
c. Sérstakt framlag úr ríkissjóði vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA).

Við skil á staðgreiðslu útsvars samkvæmt lögum nr. 45/1987 um staðgreiðslu opinberra gjalda skulu Jöfnunarsjóði gerð skil á sínum hluta skv. a-lið 1. mgr. Fjársýsla ríkisins skal sjá um útreikning á tekjum þessum og skipta innheimtri staðgreiðslu hvers mánaðar milli ríkis, sveitarfélaga og Jöfnunarsjóðs. Tekjur sjóðsins skulu reiknaðar af þeim stofni sem staðgreiðsla hvers mánaðar er greidd af.

Enn fremur skal Fjársýsla ríkisins við álagningu sjá um útreikning á hlutdeild Jöfnunarsjóðs í útsvari af þeim tekjum sem skattlagðar eru eftir á. Fjársýsla ríkisins skal í uppgjöri staðgreiðslu sveitarfélaga við álagningu útsvars, að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga, taka tillit til hlutdeildar Jöfnunarsjóðs og gera sjóðnum skil á henni.

Til viðbótar þeim tekjum Jöfnunarsjóðs, sem tilgreindar eru í 1. mgr., eru til ráðstöfunar á árinu óráðstöfuð framlög frá fyrra ári vegna NPA.

2. gr**.**

Framlög.

Jöfnunarframlög vegna þjónustu við fatlað fólk sem veitt er á grundvelli laga nr. 38/2018 um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir skiptast í:

a. Almenn framlög til þjónustusvæða og sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk, sbr. 3. gr.
b. Önnur framlög, sbr. 6. gr.
c. Framlög vegna NPA, sbr. 7. gr.

Framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk eru óháð öðrum framlögum sjóðsins, sbr. þó 4. mgr. 3. gr.

Jöfnunarsjóður sendir þjónustusvæðum/sveitarfélögum upplýsingar um áætluð framlög ársins og greiðsludreifingu þeirra eftir því sem við verður komið. Framlög skulu greidd mánaðarlega. Framlög skulu endurskoðuð innan ársins í samræmi við breytingar á áætluðum tekjum sjóðsins, sbr. 1. gr. og á grundvelli nýrra upplýsinga frá þjónustusvæðum/sveitarfélögum.

II. Kafli.
Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk

3. gr.

Skipting ráðstöfunarfjármagns.

Áætluðum ráðstöfunartekjum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk, að frádregnu framlagi í Fasteignasjóð Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga, framlögum vegna NPA og öðrum framlögum, sbr. b-d-lið 1. mgr. og 2. mgr. 2. gr., skal skipta milli sveitarfélaga sem mynda þjónustusvæði með eftirfarandi hætti:

a. 88% skiptast hlutfallslega miðað við niðurstöðu mælinga á útgjaldaþörf, sbr. II. hluta þessarar greinar.
b. 10,75% skiptast hlutfallslega miðað við áætlaðan útsvarsstofn sveitarfélaga.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 08.11.2026

1,25% skiptist eftir fjarlægðum innan þjónustusvæða og fjölda sveitarfélaga innan svæða. Ráðgjafarnefnd setur sérstakar verklagsreglur um úthlutun framlaga samkvæmt þessum lið.

Áætluð framlög ársins eru reiknuð út á grundvelli framlaga ársins á undan að teknu tilliti til endanlegs álagningarstofns útsvars á árinu þar á undan og endurskoðaðrar áætlunar um útsvarstekjur sveitarfélaga. Framlögin skulu síðan endurreiknuð sem hér segir:

a. Í maí á grundvelli viðbótarupplýsinga frá þjónustusvæðum/sveitarfélögum, sbr. 1., 3. og 4. tölul. 6. mgr. 4. gr.
b. Í nóvember, sbr. 2., 3. og 4. tölul. 6. mgr. 4. gr.

Útreiknuð framlög skal leiðrétta að tveimur árum liðnum þegar endanlegur álagningarstofn útsvars liggur fyrir. Upplýsingar um leiðréttingu skulu liggja fyrir eigi síðar en 31. desember ársins á eftir og skal leiðrétting framlaga til hvers þjónustusvæðis eða sveitarfélags koma til frádráttar/viðbótar almennum framlögum Jöfnunarsjóðs vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu þar á eftir.

Reynist áætlun ársins þegar frádráttur á að fara fram lægri en leiðrétt framlög, sbr. 3. mgr., er heimilt að innheimta mismuninn af öðrum framlögum Jöfnunarsjóðs.

4. gr. **[Tillaga A]**

Mæling á útgjaldaþörf.

Við mælingu á útgjaldaþörf vegna þjónustu við fatlað fólk, sbr. a-lið 1. mgr3. gr. , skal byggt á sama notendagrunni og lagður var til grundvallar árið á undan að teknu tilliti til leiðréttinga á lögheimilisskráningu og stuðningsþörfum sbr. 2. mgr. 3. gr.

Útgjaldaþörf þjónustusvæðis er fundin út frá samanlagðri þjónustuþörf íbúa þess. Þjónustuþörf notanda er ákvörðuð út frá stuðningsflokki viðkomandi, sbr. 6. gr. Allir notendur sem falla í 5. flokk samræmds mats á þjónustuþörf eða ofar telja til útgjaldaþarfar þjónustusvæða. **Ef ekki liggur fyrir mat á stuðningsþörf notanda sem aldurs síns vegna hefur ekki getað fengið slíkt mat er heimilt að ákvarða útgjaldaþörf hans út frá raunkostnaði**. Heildarframlög vegna notenda á grunni raunkostnaðar geta þó aldrei numið stærri hluta framlaga en fjöldi þeirra segir til um.

Framlög eru greidd í þrjá heila mánuði frá dánardegi notanda í þjónustu.

Við mat á útgjaldaþörf sveitarfélaga/þjónustusvæða skal taka tillit til fjarlægða innan svæðisins þar sem fleiri en eitt sveitarfélag mynda þjónustusvæðið og fjölda þeirra sveitarfélaga sem svæðið mynda. Einvörðungu er tekið tillit til sveitarfélaga þar sem um umtalsverða þjónustu er að ræða í málaflokknum og veitt eru framlög úr Jöfnunarsjóði.

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga skal senda þjónustusvæðum/sveitarfélögum gögn sem sýna framlög skv. hverjum flokki matsins sem og upplýsingar um niðurstöður útreikninga einstakra þátta framlagsins.

Við mælingu á útgjaldaþörf skv. framangreindu vegna úthlutunar framlaga skal jafnframt taka tillit til eftirfarandi þátta á grundvelli viðbótarupplýsinga frá þjónustusvæðum/sveitarfélögum auk Þjóðskrár og Ráðgjafar- og greiningastöðvar:

1. Uppfæra skal upplýsingar um lögheimili notenda í þjónustu með tilliti til flutnings þeirra milli þjónustusvæða/sveitarfélaga. Við útreikning framlaga skal miðað við lögheimili notanda 1. janúar.
2. Við endanlegan útreikning framlaga skal miða við samræmt mat eins og það stendur 1. október ár hvert. Heimilt er að líta til uppfærslu mats sem berst eftir það, berist hún Jöfnunarsjóði í tæka tíð fyrir útreikning framlaga.
3. Enn fremur skal safna upplýsingum um börn að sjö ára aldri sem hafa ekki fengið mat á stuðningsþörfum í þjónustu umfram grunnþjónustu sem samsvarar kostnaði að fjárhæð 5 m.kr.
4. Skráningu á nýliðun notenda sbr. 6. gr.

Þegar um tímabundna búferlaflutninga notenda í þjónustu, eða flutning innan ársins er að ræða, er þjónustusvæðum heimilt að semja sín á milli um að framlög Jöfnunarsjóðs vegna þeirra notenda, skv. 5. gr. Slíkir samningar hafa ekki áhrif á jöfnunarframlög samkvæmt þessari reglugerð. Samband íslenskra sveitarfélaga getur gefið út leiðbeinandi viðmið um samninga sem þjónustusvæði gera sín á milli.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 08.11.2026

4. gr. **[Tillaga B]**

Mæling á útgjaldaþörf.

Við mælingu á útgjaldaþörf vegna þjónustu við fatlað fólk, sbr. a-lið 1. mgr3. gr. , skal byggt á sama notendagrunni og lagður var til grundvallar árið á undan að teknu tilliti til leiðréttinga á lögheimilisskráningu og stuðningsþörfum sbr. 2. mgr. 3. gr.

Útgjaldaþörf þjónustusvæðis er fundin út frá samanlagðri þjónustuþörf íbúa þess. Þjónustuþörf notanda er ákvörðuð út frá stuðningsflokki viðkomandi, sbr. 6. gr. Allir notendur sem falla í 5. flokk samræmds mats á þjónustuþörf eða ofar telja til útgjaldaþarfar þjónustusvæða. Ef ekki liggur fyrir mat á stuðningsþörf notanda sem aldurs síns vegna hefur ekki getað fengið slíkt mat er heimilt að ákvarða útgjaldaþörf hans út frá raunkostnaði. **Þá er heimilt að greiða framlög vegna annarra notenda sem ekki hafa fengið samræmt mat stuðningsþarfa en ber þá að miða stuðningsþörf þeirra við flokk fimm.** Heildarframlög vegna notenda á grunni raunkostnaðar geta þó aldrei numið stærri hluta framlaga en fjöldi þeirra segir til um.

Framlög eru greidd í þrjá heila mánuði frá dánardegi notanda í þjónustu.

Við mat á útgjaldaþörf sveitarfélaga/þjónustusvæða skal taka tillit til fjarlægða innan svæðisins þar sem fleiri en eitt sveitarfélag mynda þjónustusvæðið og fjölda þeirra sveitarfélaga sem svæðið mynda. Einvörðungu er tekið tillit til sveitarfélaga þar sem um umtalsverða þjónustu er að ræða í málaflokknum og veitt eru framlög úr Jöfnunarsjóði.

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga skal senda þjónustusvæðum/sveitarfélögum gögn sem sýna framlög skv. hverjum flokki matsins sem og upplýsingar um niðurstöður útreikninga einstakra þátta framlagsins.

Við mælingu á útgjaldaþörf skv. framangreindu vegna úthlutunar framlaga skal jafnframt taka tillit til eftirfarandi þátta á grundvelli viðbótarupplýsinga frá þjónustusvæðum/sveitarfélögum auk Þjóðskrár og Ráðgjafar- og greiningastöðvar:

1. Uppfæra skal upplýsingar um lögheimili notenda í þjónustu með tilliti til flutnings þeirra milli þjónustusvæða/sveitarfélaga. Við útreikning framlaga skal miðað við lögheimili notanda 1. janúar.
2. Við endanlegan útreikning framlaga skal miða við samræmt mat eins og það stendur 1. október ár hvert. Heimilt er að líta til uppfærslu mats sem berst eftir það, berist hún Jöfnunarsjóði í tæka tíð fyrir útreikning framlaga.
3. Enn fremur skal safna upplýsingum um börn að sjö ára aldri sem hafa ekki fengið mat á stuðningsþörfum í þjónustu umfram grunnþjónustu sem samsvarar kostnaði að fjárhæð 5 m.kr.
4. Skráningu á nýliðun notenda sbr. 6. gr.

Þegar um tímabundna búferlaflutninga notenda í þjónustu, eða flutning innan ársins er að ræða, er þjónustusvæðum heimilt að semja sín á milli um að framlög Jöfnunarsjóðs vegna þeirra notenda, skv. 5. gr. Slíkir samningar hafa ekki áhrif á jöfnunarframlög samkvæmt þessari reglugerð. Samband íslenskra sveitarfélaga getur gefið út leiðbeinandi viðmið um samninga sem þjónustusvæði gera sín á milli.

5. gr.

Útreikningur almennra framlaga.

Framlög til einstakra þjónustusvæða eða sveitarfélaga skulu reiknuð út sem hér segir:

1. Þegar niðurstaða liggur fyrir skv. a-, b- og c-liðum í 1. mgr. 3. gr., skal á grunni áætlaðs útsvarsstofns reikna út útsvarstekjur sem samsvara 0,25% af útsvarsstofni og sem renna skulu beint til þjónustu við fatlað fólk innan viðkomandi þjónustusvæðis.
2. Finna skal mismun mældrar heildarútgjaldaþarfar hvers þjónustusvæðis eða sveitarfélags skv. 4. gr. og áætlaðra útsvarstekna skv. 1. tölulið.
3. Sé mæld útgjaldaþörf sveitarfélaga, sem mynda þjónustusvæði, hærri en sem nemur útsvarstekjum af 0,25% hlutdeild þeirra í útsvarsstofni er mismunurinn greiddur sem almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 08.11.2026

6. gr.

Mat á stuðningsþörf.

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga hefur forgöngu um samræmt mat á stuðningsþörf á landsvísu, semur við matsaðila um framkvæmd matsins og ber kostnað af því. Heimilt er að ákveða að greiðsla kostnaðar takmarkist við mat á tilteknum fjölda einstaklinga.

Þjónustusvæði og sveitarfélög fela matsaðila skv. 1. mgr. að sjá um matið á grundvelli ákvæða laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir og er Jöfnunarsjóði sveitarfélaga heimilt að krefja matsaðila, þjónustusvæði og sveitarfélög um niðurstöður slíks mats.

Jöfnunarsjóður setur verklagsreglur í samráði við Ráðgjafar- og greiningarstöð um mat á stuðningsþörf, sem m.a. kveða á um hlutverk og verkefni einstakra aðila sem koma að matsferlinu. Heimilt er að skipa sérstaka ráðgefandi vinnuhópa til að fjalla um álitaefni varðandi niðurstöður matsins. Álit slíkra hópa fela ekki í sér stjórnvaldsákvarðanir.

III. Kafli.
Önnur framlög

7. gr.

Önnur framlög.

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiðir framlag til Sambands íslenskra sveitarfélaga sem nemur 0,1% af tekjum sjóðsins skv. a-lið 1. mgr. 1. gr. vegna kostnaðar Sambandsins við verkefni er tengjast þjónustu sveitarfélaga við fatlað fólk á árinu.

Jöfnunarsjóði er jafnframt heimilt að ráðstafa fjármagni
til greiðslu kostnaðar vegna eftirfarandi þátta:

a. Upplýsingasöfnunar, greiningar og ráðgjafar.
b. Samræmds mats á stuðningsþörf á landsvísu.
c. Útfærslu jöfnunaraðgerða og fasteignamála.
d. Gæðaeftirlits einstakra sveitarfélaga eða þjónustusvæða

8. gr.

Framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA).

Við úthlutun framlaga vegna NPA, sbr. c-lið 1. mgr. 2. gr. skal byggt á 11. gr. laga nr. 38/2018, um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, sem og áætlun skv. ákvæði til bráðabirgða I með þeim lögum, sbr. einnig reglugerð um notendastýrða persónulega aðstoð, nr. 1250/2018.

IV. Kafli.
Staðfesting verklagsreglna og úthlutana, samráð og gildistaka

9. gr.

Staðfesting.

Tillögur ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga um verklagsreglur og úthlutanir framlaga á grundvelli þessarar reglugerðar skulu hljóta staðfestingu ráðherra. Við setningu verklagsreglna skal hafa samráð við Samband íslenskra sveitarfélaga.

10. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi, sem sett er á grundvelli 13. gr. a. og 18. gr. laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995, með síðari breytingum, tekur gildi þegar í stað. Jafnframt fellur úr gildi reglugerð um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk, nr. 192/2023.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 08.11.2026